

Sygn. akt V KK 557/21

POSTANOWIENIE

Dnia 7 grudnia 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Włodzimierz Wróbel

po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 7 grudnia 2021 r.,

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

sprawy **C. T.**,

z powodu kasacji wniesionych przez obrońcę skazanego oraz pełnomocnika
oskarżycielki posiłkowej ,

od wyroku Sądu Okręgowego w O.

z dnia 28 kwietnia 2021 r., sygn. akt VII Ka (...),

zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w K.

z dnia 28 września 2020 r, sygn. akt II K (...),

p o s t a n a w i a:

- 1) oddalić obie kasacje jako oczywiście bezzasadne;**
- 2) obciążyć C. T. oraz oskarżycielkę posiłkową N. K. kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego w częściach na nich przypadających.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Rejonowego w K. z dnia 28 września 2020 r. (sygn. akt II K (...)) C. T. został uniewinniony od części zarzutów (pkt I) oraz w stosunku do pozostałych umorzono postępowanie na podstawie art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k. (pkt II). Wyrokiem Sądu Okręgowego w O. z dnia 28 kwietnia 2021 r. (sygn. akt VII Ka (...)) wyrok Sądu I instancji zmieniono w ten sposób, że za podstawę prawną umorzenia w pkt II przyjęto art. 17 § 1 pkt 9 k.p.k. W pozostałym zakresie wyrok został utrzymany w mocy.

Od powyższego prawomocnego orzeczenia kasację wniósł obrońca C. T., zarzucając przedmiotowemu wyrokowi:

„- naruszenie art. 17 § 1 pkt 9 k.p.k. w związku z art. 439 § 1 pkt 9 i § 2 k.p.k. na skutek zmiany wyroku sądu pierwszej instancji poprzez przyjęcie przez sąd odwoławczy, że brak jest skargi uprawnionego oskarżyciela co do czynów, o których mowa w pkt. III, IV i VI części wstępnej wyroku

- naruszenie art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k. w związku z art. 439 § 1 pkt 8 k.p.k. na skutek pominięcia tego przepisu przez sąd odwoławczy jako podstawy prawnej umorzenia postępowania co do czynów, o których mowa w pkt. III, IV i VI części wstępnej wyroku.”

Skarżący wniósł o uchylenie wyroku w zaskarżonym zakresie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi II instancji przy uwzględnieniu ograniczenia przewidzianego w art. 439 § 2 k.p.k., ewentualnie o umorzenie postępowania w zaskarżonym zakresie na podstawie art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k.

Prokurator w odpowiedzi na kasację wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja okazała się oczywiście bezzasadna.

Jak wynika z akt sprawy, postępowanie przygotowawcze dotyczące szeregu czynów zabronionych zostało postanowieniem Prokuratora umorzone w fazie in rem (k. 409-411). Zostało ono następnie na podstawie art. 327 § 1 k.p.k. podjęte na nowo, ale jedynie w stosunku do części czynów przeciwko pokrzywdzonej. Sąd I instancji przyjął, że w zakresie czynów, których owo nowe postanowienie już nie obejmowało, aktualizowała się przesłanka jego prawomocnego zakończenia. Postępowanie przygotowawcze, a następnie akt oskarżenia nie mógł dotyczyć tych czynów, których postanowienie nie obejmowało. Na skutek apelacji Prokuratora zmieniono podstawę umorzenia postępowania wskazując, że konsekwencją braku objęcia wszystkich zarzuconych oskarżonemu czynów postanowieniem o podjęciu umorzonego w fazie in rem postępowania, jest w istocie brak skargi uprawnionego oskarżyciela. Sąd uznał, że w sytuacji, gdy prawomocne umorzenie w fazie in rem postępowania przygotowawczego doprowadziło do wygaśnięcia skargi publicznej, a nie zastosowano instytucji procesowych pozwalających na jej odzyskanie,

prokurator nie dysponuje już prawem do oskarżania. Uprzednie prawomocne umorzenie postępowania przygotowawczego bez zastosowania instytucji przewidzianych w art. 327 § 1 i § 2 k.p.k. i art. 328 k.p.k. nie pozwala już kontynuowania czynności procesowych w ramach dotychczasowego postępowania lub ich przeprowadzania w innym postępowaniu.

Lektura kasacji prowadzi do konkluzji, że zdaniem obrony doszło w sprawie do wystąpienia bezwzględnej przyczyny odwoławczej w postaci zastosowania nieprawidłowej podstawy umorzenia postępowania i konsekwentnie niezastosowania tej prawidłowej. Argumentacja jednak nie jest zasadna, gdyż apelacja prokuratora wprost kwestionowała ustalenie podstawy umorzenia postępowania. Z tymi argumentami zgodził się Sąd II instancji, zmieniając tę podstawę i przesądzając, iż w istocie doszło do sytuacji, w której brak było skargi uprawnionego oskarżyciela. Dopatrywanie się tutaj zaistnienia bezwzględnej przyczyny odwoławczej polega na nieporozumieniu, gdyż orzeczenie Sądu II instancji było uzasadnione uwzględnieniem argumentów apelacji, co do prawidłowego stosowania prawa procesowego. Sąd Najwyższy podziela zapatrywania Sądu odwoławczego w tym przedmiocie. Nie można zatem na etapie kasacji twierdzić, że na etapie apelacyjnym doszło do zaistnienia bezwzględnej przyczyny odwoławczej, podczas gdy zmiana podstawy umorzenia jest dopuszczalna w wyniku rozpoznania środka odwoławczego. W tym zakresie art. 439 § 2 k.p.k. nie ma zastosowania, gdyż środek odwoławczy nie był oparty na tej podstawie, ale na „zwykłym” zarzucie naruszenia prawa procesowego.

Wobec powyższego należało orzec jak w sentencji.